

Folketingets Arbejdsmarkedsudvalg
Christiansborg
1240 København K

Beskæftigelsesministeriet
Ved Stranden 8
1061 København K

T 72 20 50 00
E bm@bm.dk
www.bm.dk

CVR 10172748
EAN 5798000398566

30. juni 2010

Arbejdsmarkedsudvalget har i brev af 25. maj 2010 stillet følgende spørgsmål nr. 416 (AMU alm. del), som hermed besvares.

J.nr. 2010-0009228/2010-
0009260

Spørgsmål nr. 416:

”Ministeren bedes angive de forventede økonomiske konsekvenser for arbejdsudbuddet og de offentlige finanser ved en gennemførelse af Socialdemokratiets og Socialistisk Folkepartis forslag om, at alle efterlønsmodtagere, folkepensionister og førtidspensionister får mulighed for at tjene 60.000 kr. årligt uden modregning i deres ydelser.”

Endeligt svar:

Det er generelt vanskeligt at skønne over arbejdsudbudseffekter ved indførelse af økonomiske incitamenter for personer der – frivilligt eller ufrivilligt – har valgt at trække sig tilbage fra arbejdsmarkedet. Der er mange effekter, der skal tages hensyn til, og de går til dels i hver sin retning. Det skal derfor understreges, at de angivne skøn i svaret er behæftet med betydelig usikkerhed.

Efterløn

Hensigten med forslaget er at fastholde seniorerne længere tid på arbejdsmarkedet. Det er imidlertid forbundet med stor usikkerhed at skønne over arbejdsudbudseffekterne for efterlønsmodtagere. Det skyldes især, at der vil være flere og til dels modgående effekter.

For det første vil en lempelse af reglen for modregning gøre det mere attraktivt for beskæftigede, der har fravalgt efterløn, at overgå til efterløn – samtidig med at de arbejder i begrænset omfang. Det skyldes, at forskellen mellem fuldtids-lønindkomst og kombinationen af efterløn og lønindkomst vil blive mindre. Dette vil reducere arbejdsudbuddet, når det opgøres i fuldtidspersoner, øge udgifterne til efterløn og reducere skatteprovenuet.

For det andet vil nogle af de efterlønsmodtagere, der ikke har arbejdsindkomst, øge deres arbejdsudbud i begrænset omfang. Det ændrer ikke udgiften til efterløn - da der efter forslaget også kan modtages fuld efterløn, så længe indkomsten ikke overstiger 60.000 kr. Øget udbud af arbejdskraft indebærer, at skatteprovenuet øges.

For det tredje vil en andel af de efterlønsmodtagere, der arbejder, øge deres arbejdsudbud fx op til en lønindkomst på 60.000 kr. Udgiften til efterløn vil stige, da der efter forslaget ikke modregnes i efterlønnen så længe indkomsten ikke overstiger 60.000 kr. Derudover vil skatteprovenuet stige.

For det fjerde vil en andel af de efterlønsmodtagere, der arbejder, reducere deres arbejdsudbud, da de kan opnå den samme indkomst med et mindre arbejdsomfang. Udgiften til efterløn vil stige, da de også kan få efterløn, mens de arbejder, hvorimod skatteprovenuet vil blive reduceret.

For det femte vil en andel af de efterlønsmodtagere, der arbejder, ikke ændre på deres arbejdsindsats men alligevel modtage en højere efterløn, fordi der skal ses bort fra de første 60.000 kr. i arbejdsindkomst.

Den samlede effekt af forslaget vil afhænge af størrelsesforholdet mellem bruttobevægelserne. Ifølge Finansministeriet er det ikke plausibelt, at der kan opstilles en model, som viser, at forslaget ikke svækker de offentlige finanser.

Det fremgår af et fællesnotat fra Finansministeriet, Økonomi- og Erhvervsministeriet samt Beskæftigelsesministeriet, der blev udleveret til forligspartierne under velfærdsforhandlingerne i 2006, at indførelsen af et bundfradrag på 30.000 kr. ville medføre en reduktion i arbejdsudbuddet på ca. 1.800 fuldtidsbeskæftigede samt indebære et samlet provenutab for det offentlige på ca. 800 mio. kr.

Det må antages, at ovenstående effekter grundlæggende vil være lidt mindre end dobbelt så kraftige ved et forslag om et bundfradrag på 60.000 kr.

Folkepension

Som et element i regeringens jobplan fra 2008 fik folkepensionister mulighed for at tjene op til 30.000 kr. årligt uden modregning i folkepensionens pensionstillæg eller personlige tillæg. En forhøjelse af dette bundfradrag fra 30.000 kr. til 60.000 kr. vil medføre øgede udgifter til hhv. pensionstillæg, den supplerende pensionsydelse, helbredstillæg og varmetillæg til folkepensionister.

Der vil til dels være de samme modsatrettede effekter blandt folkepensionister, som gennemgået under efterløn.

Det skønnes med en vis usikkerhed, at forhøjelsen af bundfradraget vil medføre et provenutab på omkring 135 mio. kr. før skat som følge af øgede udgifter til pensionstillæg og den supplerende pensionsydelse. Hertil kommer merudgifter til helbredstillæg og varmetillæg. Der er ikke er taget højde for effekter i forhold til boligstøtte.

Da folkepensionister allerede i dag kan tjene 30.000 kr. årligt, uden at der modregnes i pensionen vurderes det med stor usikkerhed, at en forhøjelse af fradraget til 60.000 kr. kun vil medføre relativt få nye folkepensionister på arbejdsmarkedet. Der er dog ikke på nuværende tidspunkt lavet en opfølgning på jobplanen fra 2008, og det er derfor ikke muligt at vurdere den faktiske effekt af indførelsen af bundfradraget på 30.000 kr. i 2008.

Førtidspension

Indførelsen af et bundfradrag for førtidspensionister på 60.000 kr. efter samme model som for folkepensionister skønnes med vis usikkerhed at medføre et provenutab på omkring 40 mio. kr. for førtidspensionister på den nye ordning og omkring 35 mio. kr. for førtidspensionister på den gamle ordning dvs. i alt 75 mio. kr.

Hertil kommer merudgifter til helbredstillæg og varmetillæg til førtidspensionister på den gamle ordning. Der er ikke taget højde for effekter i forhold til boligstøtte.

Da effekten af bundfradraget for folkepensionister på 30.000 kr. endnu ikke er kendt, er det svært at vurdere hvilken effekt et bundfradrag for førtidspensionister vil have på arbejdsudbuddet. Det må dog forventes, at effekten vil være begrænset, bl.a. fordi de gældende regler allerede giver de fleste førtidspensionister et betydeligt bundfradrag før pensionen nedsættes som følge af supplerende indkomst.

Venlig hilsen

Inger Støjberg